

<https://doi.org/10.26565/2074-8167-2023-52-16>

УДК 378.147

Бао Шуцзюань

здобувач третього освітньо-наукового рівня вищої освіти

Харківський національний педагогічний університет імені Г. С. Сковороди

м. Харків, вул. Алчевських 29, Україна, 61022

baozi288@126.com ORCID: 0009-0000-1673-8366

ТЕНДЕНЦІ ІНТЕЛЕКТУАЛЬНОГО РОЗВИТКУ ДОШКІЛЬНИКІВ В ЗАКЛАДАХ ДОШКІЛЬНОЇ ОСВІТИ КИТАЮ

Нині в Китайській народній республіці розвиток системи дошкільної освіти має вектор, спрямований на світову спільноту: викладачів, які навчають майбутніх вихователів, учених та самих працівників закладів дошкільної освіти. Більшість науковців зазначає, що цей процес супроводжується суттєвими змінами в дошкільній освіті. Мінливий дошкільний освітній простір спрямовує свою роботу на розробку нових форм та методів навчання та виховання дошкільників, побудову індивідуальної траєкторії розвитку їхніх здібностей та задатків.

Аналізуючи тенденції сучасних дошкільних освітніх закладів, дослідники зазначають, що в дошкільній освіті за останні роки виникла унікальна ситуація. Комплекс різних умов (нормативно-правових, адміністративних, економічних, соціокультурних) склався у певну систему, що дозволяє дошкільним установам здійснювати реформу своєї діяльності.

Дошкільне навчання є початковим ступенем освіти суспільства. Тому його необхідно організувати та здійснювати таким чином, щоб воно за своєю системою цілей, змістом, організаційними формами, технологіями, характером управління конкретними освітніми системами, їх внутрішніми та зовнішніми зв'язками реалізовувало ідею інтелектуального розвитку кожної людини та суспільства в цілому.

Мета статті – проаналізувати тенденції інтелектуального розвитку дошкільників в закладах дошкільної освіти Китаю.

Матеріали і методи. Серед використаних методів дослідження визначальними були такі: аналіз та узагальнення науково-методичних джерел задля теоретичного обґрунтування проблеми дослідження, моделювання, синтез отриманих даних.

Результати дослідження. Проаналізувавши досвід організації перших установ для дітей та питання змісту виховної роботи з маленькими дітьми, відзначено теоретичні та практичні дослідження в галузі дошкільного виховання, що сприяють розширенню та активізації початкової освіти з урахуванням національних умов.

Проблеми в організації сучасних моделей дошкільних закладів розглядаються через призму методичного забезпечення дитячих садків. Визначено види дошкільних установ, що функціонують на даний момент у Китаї: державні, приватні та установи, які спільно фінансуються урядом та підприємствами. Паралельно з розвитком традиційних форм дошкільного виховання приділено увагу новим моделям: організації дошкільних груп на базі загальноосвітніх установ та закладів додаткової освіти, а також систематичній освіті дітей дошкільного віку в умовах сім'ї.

Визначено види дитячої діяльності, які розкривають конкретний зміст дошкільного виховання КНР та сприяють інтелектуальному розвитку дошкільників. Порушено питання державної підтримки системи дошкільної освіти КНР, відзначено найважливіші останнім часом урядові документи щодо успішного функціонування системи дошкільного виховання. Аналізується рівень професійної підготовки кадрів для дитячих садків КНР. Розглянуто форми підвищення кваліфікації освітян дитячого садка, які стали актуальними останнім часом.

Також розглянуто національні особливості становлення системи дошкільної музичної освіти Китаю як однієї із умов інтелектуального розвитку дошкільників в закладах дошкільної освіти.

Висновки. Інтелектуальний розвиток дитини є важливим у дошкільному періоді, коли закладаються основи особистості, мислення дорослої людини, безпосередньо залежить від використаних ресурсів інтелектуального розвитку дошкільного періоду. У процесі формування інтелектуальних здібностей відбувається вдосконалення пізнавальних психічних процесів, формуються прийоми та способи розумової діяльності, починають формуватися логіко-математичні здібності дітей.

Аналіз системи дошкільної освіти Китаю показав, що вона в більшій мірі спрямована на інтелектуальний розвиток кожного дошкільника. Невід'ємною частиною інтелектуального розвитку дітей дошкільного віку в Китаї є музична дошкільна освіта. Конвергенція національних традицій та сучасної музичної освіти є однією з основних характеристик сучасної дошкільної музичної освіти Китаю.

Ключові слова: тенденції розвитку, дошкільна освіта Китаю, види дитячих садків, зміст дошкільної освіти, підготовка фахівців, підвищення кваліфікації, державна підтримка дитячих садків, музична дошкільна освіта.

Як цитувати: Бао Шуцзюань. Тенденції інтелектуального розвитку дошкільників в закладах дошкільної освіти Китаю. *Наукові записки кафедри педагогіки*. 2023, № 52, С. 138-146. DOI: 10.26565/2074-8167-2023-52-15

In cites: Bao Shujuan. (2023). Trends in the intellectual development of preschoolers in preschool education institutions in China. *Scientific notes of the pedagogical department*. №52, 138-146. DOI: 10.26565/2074-8167-2023-52-15 [in Ukrainian]

Постановка проблеми. Аналізуючи тенденції сучасних дошкільних освітніх закладів, дослідники зазначають, що в дошкільній освіті за останні роки виникла унікальна ситуація. Комплекс різних умов (нормативно-правових, адміністративних, економічних, соціокультурних) склався у певну систему, що дозволяє дошкільним установам здійснювати реформу своєї діяльності. Сьогодні серед дошкільних закладів простежується очевидне прагнення до пошуку осмислених орієнтирів та конкретних освітніх форм, що дозволяють їм набути власне «лице» та виділитися із загальної маси [6; 14; 15].

Дошкільне навчання є початковим ступенем освіти суспільства. Тому його необхідно організувати та здійснювати таким чином, щоб воно за своєю системою цілей, змістом, організаційними формами, технологіями, характером управління конкретними освітніми системами, їх внутрішніми та зовнішніми зв'язками реалізовувало ідею інтелектуального розвитку кожної людини та суспільства в цілому.

Аналіз актуальних досліджень надав підстави стверджувати, що основні наукові напрацювання вчених щодо розвитку інтелектуального розвитку дошкільників зосереджені за такими напрямками:

- вплив мистецтва на розумові здібності дошкільників (Ган Чуньян, Іцзян Го, Лонг Хан, Сунь Цзінцю, Ці Йонг, А. Микуліна, Є. Синичка);
- порівняльна характеристика розвитку інтелектуальних здібностей дошкільників в Україні та Китаї (Чжан Цей, Л. Шелестова, О. Шпарик);

- організація освітньо-розвивального середовища дошкільника, спрямованого на його інтелектуальний розвиток (І. Підлипняк, І. Романова, Ченг Кі, Вонг Пі).

Мета статті – проаналізувати тенденції інтелектуального розвитку дошкільників в закладах дошкільної освіти Китаю.

Матеріали і методи. Серед використаних методів дослідження визначальними були такі: аналіз та узагальнення науково-методичних джерел задля теоретичного обґрунтування проблеми дослідження, моделювання, синтез отриманих даних.

Виклад матеріалу та основні результати. Для Китаю в останні роки характерні широкомасштабні реформи в галузі освіти, у тому числі дошкільної. Сучасні китайські сім'ї відчувають величезні потреби в дошкільних установах, і уряд країни проводить активну роботу з розширення мережі дитячих садків, якісного поліпшення їхньої діяльності.

На початку ХХ століття в Китаї з'явився перший дитячий садок, який орієнтувався на японську систему виховання. Поступово проникали у життя європейські ідеї щодо розвитку дошкільнят. З моменту утворення КНР дитячі садки стали дотримуватися радянської системи виховання та навчання дітей дошкільного віку, розпочалася робота зі створення навчальних програм для державних китайських дитячих садків. Прорив був зроблений у використанні національних особливостей та форм виховання дітей. Під керівництвом Міністерства освіти КНР на початку 40-х рр. було опубліковано першу навчальну програму для дитячого садка у вигляді освітніх стандартів.

Вона складалася з трьох частин (загальних положень, цілей та методів навчання) і відображала в основному уявлення про формування фізичного та психічного здоров'я дітей, створення позитивного клімату в сім'ї та групі дитячого садка [2].

У навчальній програмі знайшла відображення характеристика різних видів дитячої діяльності: музичної, ігрової, трудової, розвитку усного мовлення та мислення, організація вільного часу тощо. Окрім сформульованих мінімальних вимог до змісту освіти були вказані основні методи роботи з дітьми: застосування міжпредметних зав'язків, впровадження педагогіки дизайн-центру, природомірності тощо. Обґрунтовувалася головна роль педагога в діяльності дітей. Творці програми керувалися не тільки досвідом педагогів-практиків, а й спиралися на наукові розробки провідних китайських вчених про те, що організація дитячого садка повинна відповідати природним особливостям дитини та необхідно виховувати дітей на прикладі оточуючого дитину життя [1; 7; 9; 17].

Загалом завдяки першим дошкільним програмам відбувалося навчання дітей таким видам діяльності, як ручна праця, малювання, паперопластика, конструювання, навчання столярній справі, гра з піском, шиття, садівництво, розвиток навичок здорового способу життя. Таким чином, маленькій людині прищеплювали значні соціальні вміння та навички, а теоретичні дослідження та експериментальна робота в галузі дошкільного виховання сприяли тому, що початкова освіта стала більш реальною, мала конкретний зміст та стійку навчальну модель.

Перші кроки в китайському дошкільному вихованні відображали новий погляд держави на національні умови розвитку фізичного та психічного здоров'я дітей. Незважаючи на значні успіхи у зміцненні дошкільної системи виховання, в країні були деякі проблеми у формулюванні конкретних цілей освіти, методичному оснащенні дитячих садків, ігноруванні провідних принципів навчання та виховання, відсутності єдиних навчальних планів тощо

Міністерство освіти КНР зараз планомірно розвиває систему дошкільного виховання, піклується про те, щоб 3–6-річні малюки відвідували дитячі садки та отримували необхідний для майбутнього навчання життєвий досвід. Соціальний аспект сучасної системи дошкільного виховання неухильно розширюється.

Сучасний дитячий садок у Китаї є гармонійним синтезом освітньої установи та служби з надання освітніх послуг. Дитячий садок намагається враховувати запити батьків та дітей. Специфіка полягає в тому, що діти отримують у дошкільній установі повноцінне збалансоване харчування, медичне обслуговування, а батькам надається можливість активно включитися у соціально-економічні та суспільні відносини. Тому дитячі садки Китаю сприяють нормальному фізичному зростанню дітей; сприяють розвитку інтелектуальних здібностей, початкових практичних та естетичних навичок, формують прагнення до знань; виховують почуття патріотизму [19].

У КНР дитячий садок є найпоширенішим серед дошкільних закладів. Існують різні види дошкільних установ: державні, приватні та спільно фінансовані урядом та підприємствами. В основному переважають приватні дитячі садки, які можуть відвідувати від 3 до 50 дітей. У країні відчувається нестача дошкільних установ, і держава намагається знайти додаткові джерела фінансування (в основному за рахунок місцевого бюджету) для розширення державних ДНЗ та оптимального поєднання батьківської оплати та виплати інших соціальних виплат та субсидій [3; 16].

Розширювати дошкільні освітні послуги держава також пропонує у вигляді організації груп короткочасного перебування або передшкільної підготовки. Дані форми, по суті, ідентичні, відрізняються лише організацією та часом перебування дитини.

Разом з тим, класична форма дитсадка займає сьогодні домінуючі позиції, але не є єдиною. Задля більшої доступності дошкільної освіти робота ведеться за кількома напрямками.

Важливою тенденцією у розвитку системи дошкільного виховання Китаю є створення та функціонування варіативних форм дошкільної освіти. Вони організуються у групах для дітей раннього віку при дитячих садках; групах загальнорозвиваючої, компенсуючої, оздоровчої, комбінованої спрямованості у дитячих садках різних видів; групах спільного короткочасного перебування дитини та батьків (центри ігрової підтримки дитини, адаптаційні групи), що відкриваються на базі дитячих садків, установ додаткової освіти [13].

У Китаї досі відсутні єдині освітні програми для дошкільного виховання, прийняті на державному рівні. Кожна провінція та територіальний округ розробляють та затверджують свої зразкові програми. Концептуально-ме-

тодичне забезпечення питань виховання та освіти дітей у дошкільних закладах є об'єктом пильної уваги з боку контролюючих органів. Вони звертаються до питань управління дитячими дошкільними закладами, підтримують ідеї, пов'язані зі створенням нових виховно-освітніх концепцій. Навчання в дитячих садках не є обов'язковим, але абсолютна більшість дитячих дошкільних закладів має свої програми дошкільної освіти, згідно з якими ведеться навчання в галузі сенсорного розвитку дитини, формування у вихованців мовних навичок, азів арифметики, важливих соціальних умінь тощо [5; 17; 18; 20].

Особлива увага приділяється розвитку дошкільного виховання в сільських районах Китаю: з'являються нові дитячі садки, створюються дитячі садки (групи), які частково виконують функції початкової школи. Останнім часом активно підтримується розвиток дошкільного виховання у сільській місцевості [19].

Якість китайської дошкільної освіти невпинно зростає. Так, у «Державному середньостроковому та довгостроковому плані реформи та розвитку в галузі освіти» зазначалося, що дошкільне виховання необхідно активно розвивати та здійснювати на основі наукових принципів, орієнтованих на норми психічного та фізичного дозрівання дітей. Згідно з цим документом, у КНР планується запровадити річне дошкільне виховання маленьких дітей, яке розпочинатиметься за один рік до початкової школи. Планується популяризувати виховання дошкільнят за два роки до школи, а районам, які мають сприятливі освітні умови, рекомендовано здійснювати попереднє трирічне виховання дітей.

Таким чином, у довгострокових державних проектах серйозне значення приділяється вихованню дітей дошкільного віку. Проте не залишається поза увагою категорія дітей віком від 0 до 3 років. Відповідальність уряду з цього питання пов'язана із розширенням мережі міських дошкільних закладів. У зв'язку з цим планується створення системи приватних та державних дитячих садків із залученням коштів громадськості, збільшення державних витрат на дошкільне виховання, прийом до дошкільних закладів дітей із малозабезпечених сімей та видача їм субсидій.

Поява нових дитячих садків вимагає необхідної кількості кваліфікованих педагогічних кадрів. У зв'язку з цим виникла гостра потреба у підготовці вихователів. Серйозні вимоги до фахівців зафіксовано у державних вимогах у вигляді кваліфікаційних та атестаційних

показників. Професійну освіту з дошкільного профілю в Китаї здобувають в установах вищої та середньої освіти. Крім того, система підвищення кваліфікації освітян дошкільного виховання працює по всій країні. Під час канікул (січень, червень, липень) зазвичай кожен дитячий садок проводить перепідготовку своїх педагогів з метою підвищення їх знань, умінь у галузі навчання та виховання дітей дошкільного віку. Для вивчення зарубіжного досвіду щодо організації дошкільної справи вихователів іноді направляють на стажування за кордон. Спілкуватися на професійні теми вихователі можуть на щомісячних педагогічних форумах, які організуються по всій країні [19]. У ході професійної підготовки та підготовки кадрів використовуються активні методи навчання. Наприклад, показ-атестація, коли кожен студент чи вихователь планує та проводить якусь освітню діяльність, а потім колеги аналізують побачене.

Аналіз тенденцій розвитку дошкільного виховання в КНР показує перспективність подальшого вдосконалення дошкільного виховання у зв'язку з відкриттям дитячих закладів дошкільної освіти різних типів та різних форм власності, підтримкою на державному рівні через законодавчі акти та документи, що надають наукову та систематизовану основу роботі всіх дитячих садків.

Таким чином, система дошкільного виховання КНР має бути гнучкою, різноплановою, відповідати соціальним запитам, що зростають, використовувати багатий зарубіжний досвід у реформуванні власної системи дошкільної освіти.

Слід відзначити, що в процесі інтелектуального розвитку дошкільників в закладах дошкільної освіти Китаю важливу роль відіграє музична освіта. Мета сучасної дошкільної музичної освіти включена в модель створення ефективної національної інноваційної системи Китаю, яка реалізується за рахунок формування всебічно розвиненої особистості, інформації, технологій, прийомів управління та ін. Таким чином реалізується підвищення якості людського капіталу нації – найважливішого пріоритету розвитку Китаю.

Музична освіта є частиною загальної освіти, її історія налічує тисячоліття становлення та розвитку. Дошкільна музична освіта – це важливий етап залучення дітей дошкільного віку до національних культурних цінностей засобами народних музичних традицій [9]. Здійснюється воно через музичне просвітництво ді-

тей, яке розвиває інтерес і любов до музики та сприяє вихованню моральності та духовності, патріотизму, формуванню національної самосвідомості.

У стародавньому Китаї в епоху династій *Ся та Шан* (XXI–XI ст. до н. е.) фіксація зразків традиційної музики, у тому числі музики для дітей, почалася лише з виникненням писемності (в епоху династії Шан, 1401–1122 рр. до н. е.). У цю епоху вже існувала система спеціальної шкільної освіти: державні школи (переважно у містах), приватні (переважно у сільській місцевості). Музика виконувала у цих школах переважно гедоністичну функцію, і навіть функцію релаксації.

В епоху династій західного Чжоу (XI–VII ст. до н. е.) у стародавньому Китаї виникли навчальні заклади, в яких музика вперше була виділена у спеціальну навчальну дисципліну. У період династій Чжоу (Західного (XI ст. – 771 р. до н. е.) та Східного (770–221 рр. до н. е.)) уявлення про виховні можливості музики як про універсальний метод духовного розвитку та вдосконалення людини отримали найширше поширення [11].

Дуже важливим етапом у становленні та розвитку музичного виховання дітей є період Чуньцю (770–476 рр. до н. е.), а також період Чжаньго (475–221 рр. до н. е.). У цей час музика займала одне з найважливіших місць. Музика стала обов'язковим навчальним предметом не тільки у елітних державних школах, а й у сільських, де навчалися діти простого народу [11].

У період династій Цинь (221–206 рр. до н. е.), а також в епоху Трьох царств (Вей, Шу, У) музична культура Китаю отримала подальший розвиток: дитяче музичне виховання об'єднало традиції народної та сімейної педагогіки, розширився репертуар дитячих музичних творів.

У період Діна Суї (581–618 рр.) та Тан (618–907 рр.) музичний інструмент стає важливим засобом індивідуального музичного навчання дітей.

Особливістю дитячої музичної освітньої системи в період династії Ляо, Цзі, Юань (907–1368 рр.) стало запозичення досвіду організації музичного навчання та виховання різних народностей у тому числі «Хань», «Ман», а також монгольських народів.

У період династії Сун (Північної (960–1127 рр.) та Південної (1127–1279 рр.)) оформляється один із різновидів сільської дитячої пісні – гірська пісня. Ці пісні нерідко розповідають про життя та побут, інтереси та ігри дітей у селі.

Період династій Ціі (1644–1911 рр.) зберігав чимало дитячих пісень, частушок та потішок, які завдяки композиторським обробкам стали популярними в наш час, а також включені до програми дошкільного музичного навчання.

Основним у становленні дошкільної музичної освіти є опублікований у січні 1904 р. урядом династії Цин «Статут початкової школи Цзоудін» і «Закон про домашню освіту».

У цьому документі вперше на державному рівні систематизовано програму дошкільної музичної освіти, яка включила народні пісні для окремого виконання, народні пісні в гармонійному поєднанні з іграми, в наступній моделі:

1. Ігри. Визначалося 2 види ігор: довільні факультативні ігри (ігри за власним бажанням) і колективні ігри (групові ігри), які також включали спільний хоровий спів народних пісень для того, щоб формувати у дітей почуття колективізму і взаєморозуміння.

2. Народні пісні. Дітей навчали простим і легким текстам, наприклад, чотиривіршам із давніх народних пісень, таким чином, формували національні почуття та моральні якості особистості.

3. Розмова. Бесіди проводилися на тему «природних явищ і речей» а також на тему «штучно створених людиною речей». Розмова на задані теми повинна бути легкою і цікавою для дітей, щоб розвинути їхню спостережливість, виробити звичку говорити гучним голосом, задіявши артикуляційний апарат.

4. Ремесло. Дітей навчали теслярським роботам, садівництву, виготовлення виробів з бамбука та паперу для того, щоб формувати естетичні почуття, тим самим сприяючи розвитку вміння супроводжувати яскравими засобами музичний твір [11].

Таким чином, у навчальній програмі дошкільної музичної освіти знайшли відображення народні культурні традиції та традиційне музичне мистецтво, яке створювалося у Китаї протягом усієї історії розвитку культури країни.

На початку ХХ ст. китайські музиканти та композитори починають активно освоювати європейську композиторську техніку, у їхній творчості з'являються перші дитячі пісні та музичні твори для дітей у різних жанрах [18].

У 1937 р. набирають чинності «Критерії розкладу в дитячих садках» Міністерства освіти Національного уряду, в яких визначено мету музичної дошкільної освіти: «задо-

вольнити бажання дітей у співі, розвинути здібності до прослуховування музики (включаючи спів та гру на музичних інструментах), розвинути голосові здібності, почуття ритму та тренувати рухи в такт, розвинути дружні почуття, вміння координуватися та відчувати радість, пробудити інтерес до предметів навколишньої дійсності (наприклад, котів, собак, пранню одягу, зоологічній роботі, іграм, фактам з минулого, дитячим пісням)» [10]. Особливу увагу звернено на національні та сімейні традиції, національні музичні інструменти, народні свята, народні ігри для дітей у змісті музичної освіти.

Значне місце займала співоча діяльність, яка спиралася на досить багатий пісенний репертуар: «Прослуховування та виконання пісень: про життя в сім'ї; про пам'ятні події та свята; про сезонні свята; про явища природи; про звичні рослини та тварин; про щоденну роботу; про патріотизм; про громадські зв'язки; пісень, що використовуються в уявленнях; дитячих пісень; про факти минулого» [4].

Також характерна увага до розвитку почуття ритму в процесі гри на музичних інструментах та виконання рухів під музику: «Прослуховування та повторення ритму: використання дрібних музичних інструментів (спільне виконання на гонзі, бубні, дерев'яній рибі, дзвіночку); біг, стрибки, стояння, рух, поклони під музику; прослуховування та імітування звуків природи» [4].

Музична дошкільна освіта виступала інтеграційним компонентом інших освітніх областей дошкільної освіти, таких як фізична, інтелектуальна, моральна та ін.

Після створення Китайської Народної Республіки музична дошкільна освіта стала важливою складовою патріотичного, інтелектуального, морального та естетичного виховання. У 1953 р. Міністерство освіти опублікувало «Тимчасові правила дитячих садків (проект)». В них зазначалося, що мета дошкільної музичної освіти у дитячих садках полягає у вихованні в дітей інтересу до музики, у розвитку музичного слуху і почуття ритму; у широкому використанні співу, танців, театралізованих вистав, формування на цій основі почуття радості, ентузіазму, сміливості та інших; вихованні патріотизму, любові до народу, любові до праці, а також згуртованості та дружби [4].

З кінця 60-х років до кінця 80-х років – період «культурної революції» – дошкільна музична освіта була зруйнована і зазнала

безліч змін: музичну освіту розглядали як інструмент для осуду буржуазного стилю та вирощування паростків ревізійонізму; організовувалися дитячі агітбригади, трупи, до репертуару яких входили вкрай політизовані пісні та танці.

У 90-х роках ХХ ст. дошкільна музична освіта була реформована на державному рівні. Відповідно до «Генерального плану художньої освіти в Китаї (1988–2000 рр.)» дитячі садки зобов'язали здійснювати культурну діяльність на основі національних цінностей, забезпечити художню освіту на високому рівні.

Упродовж останніх десяти років ХХ ст. фахівці дошкільної музичної освіти в Китаї активно здійснюють наукові дослідження в даній галузі. Ключові пункти дошкільної музичної освіти пройшли три поворотні етапи: наприкінці 70-х і на початку 80-х років метою досліджень було стимулювання розвитку в дітей музичного сприйняття; в середині 80-х років значну увагу приділяли розвитку творчості, мислення та уяви; з кінця 90-х років розпочався пошук такої системи роботи з музичного виховання, яка б сприяла гармонійному фізичному, інтелектуальному, емоційному, соціальному розвитку дітей, розвитку їхньої індивідуальності. У 1999 р. Держрада затвердила «План дій з розвитку освіти ХХІ ст» [20].

Таким чином, процеси, що відбуваються в системі дошкільної музичної освіти, детерміновані тенденціями інтелектуального розвитку дошкільників в закладах дошкільної освіти Китаю.

Висновки. На основі проведеного аналізу наукової літератури, відмітимо той чинник, що розвитку таланту та здібностей дітей дошкільного віку в КНР надають освітяни та науковці великого значення. Підтвердженням зазначеного є ті дані, що інтелектуальний розвиток дошкільників спрямований на опанування значної кількості інформації, даних, відомостей, які надалі призведуть до нових відкриттів у світі.

Аналіз системи дошкільної освіти Китаю показав, що вона в більшій мірі спрямована на інтелектуальний розвиток кожного дошкільника. Невід'ємною частиною інтелектуального розвитку дітей дошкільного віку в Китаї є музична дошкільна освіта. Конвергенція національних традицій та сучасної музичної освіти є однією з основних характеристик сучасної дошкільної музичної освіти Китаю.

СПИСОК ВИКОРИСТАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

1. Ган Чуньян. Про викладання народної музики та дитячий розвиток. *Форум освіти та викладання*. Шицзячжуан, 2014. Вип. 12. С. 272–273.
2. Іцзян Г. и др. Нормативна база сучасного естетичного виховання в Китаї. *Засоби навчальної та науково-дослідної роботи*. 2020. №. 55. С. 102–137.
3. Калічак Ю. Особливості функціонування недержавних закладів дошкільної освіти за кордоном. *Актуальні питання гуманітарних наук*. 2018. С. 138.
4. Лонг, Х. Використання народної музики у дитячому садку – на прикладі дитячого садка м. Ухань. Ухань: Центральний Китайський пед. ун-т, 2014. 47 с.
5. Микуліна А. К., Синичка Є. Б. Розвиток дошкільників в процесі виготовлення виробів способом оригамі. 2019. 72 с.
6. Підлипняк І. Ю. Логіко-математичний розвиток дітей дошкільного віку: особливості освітньо-виховного процесу // *Науковий вісник Ужгородського університету*. Серія “Педагогіка. Соціальна робота”. 2017. Вип. 2(41). С. 194–198.
7. Романова І. А. Порівняльний аналіз використання інтелектуальних ігор у навчально-виховному процесі // *Педагогіка, психологія та медико-біологічні проблеми фізичного виховання і спорту*. – 2014. – №. 3. – С. 64-69.
8. Сунь Ц. Формування музично-творчих здібностей дітей дошкільного віку в КНР засобами Сузукі-методу: дис. – Харківський національний педагогічний університет імені ГС Сковороди, 2022.
9. Хао Ч. Музичний розвиток дошкільника очима китайських та українських педагогів // *Засоби навчальної та науково-дослідної роботи*. – 2021. – №. 56. – С. 83-107.
10. Цзінцю С. Інтерпретація результатів сформованості музично-творчих здібностей дітей дошкільного віку в КНР засобами Сузукі-методу. *Наукові записки кафедри педагогіки*. 2019. Т. 1. №. 44. С. 251–259.
11. Ці Й. Китайська народна музика. Баодін: Видавництво Хебейського університету, 2013. 401 с.
12. Чжан Ц. Відчиняє двері мудрості і сприяє всебічному розвитку: Про реалізацію етнічної народної музики в дошкільній музичній освіті. *Театральний дім*. Ухань, 2015. № 12. С. 204–205.
13. Шелестова Л. В. Інтелектуальний розвиток старших дошкільників і першокласників: теорія і практика. *Освіта та розвиток обдарованої особистості*. 2017. Т. 6. №. 61. С. 21–26.
14. Шпарик О. Поняття «освітній розвиток» та «реформування освіти» у сучасному науковому дискурсі України та Китаю. *Український педагогічний журнал*. 2019. №. 3. С. 38–49.
15. Шуцзюань Б. Особливості розвитку дітей дошкільного віку в закладах дошкільної освіти в КНР. 2019. 285 с.
16. Cheung K. C. K., Wong R. K. S. Income Effects on the Intellectual Development of Children from Low-Income Families in Hong Kong: The Mediating Role of Parental Investment and Parental Stress. *Child and Adolescent Social Work Journal*. 2021. Т. 38. С. 337–346.
17. Guo D. et al. Development of information integration in the visual working memory of preschoolers. *Child development*. 2022. Т. 93. №. 6. С. 1793–1803.
18. Song H. Q., Lau P. W. C., Wang J. J. Investigation of the motor skills assessments of typically developing preschool children in China. *BMC pediatrics*. 2022. Т. 22. №. 1. С. 1–17.
19. Wang L. et al. Teacher qualifications and development outcomes of preschool children in rural China. *Early Childhood Research Quarterly*. 2020. Т. 53. С. 355–369.
20. Xie G. et al. Digital screen time and its effect on preschoolers' behavior in China: results from a cross-sectional study. *Italian journal of pediatrics*. 2020. Т. 46. №. 1. С. 1–7.

Стаття надійшла до редакції 28.04.2023

Стаття рекомендована до друку 18.05.2023

Bao Shujuan

recipient of the third educational and scientific level of higher education

H.S. Skovoroda Kharkiv National Pedagogical University, St. Alchevsky, 29, Kharkiv, Ukraine, 61022

baozi288@126.com orcid: 0009-0000-1673-8366

**TRENDS OF INTELLECTUAL DEVELOPMENT OF PRE-SCHOOL STUDENTS
IN PRE-SCHOOL EDUCATION INSTITUTIONS OF CHINA**

Problem formulation. Currently, in the People's Republic of China, the development of the pre-school education system has a vector aimed at the global community: teachers who train future

educators, scientists, and preschool education workers themselves. Most scientists note that this process is accompanied by significant changes in preschool education. The changing preschool educational space directs its work to the development of new forms and methods of education and upbringing of preschoolers, building an individual trajectory of development of their abilities and aptitudes.

Analyzing the trends of modern preschool educational institutions, researchers note that a unique situation has arisen in preschool education in recent years. The complex of various conditions (legal, regulatory, administrative, economic, socio-cultural) has formed into a certain system, which allows preschool institutions to reform their activities.

Preschool education is the initial stage of society's education. Therefore, it must be organized and carried out in such a way that it implements the idea of intellectual development of each person and society as a whole by its system of goals, content, organizational forms, technologies, the nature of management of specific educational systems, their internal and external connections

The purpose of the article is to analyze the trends in the intellectual development of preschoolers in preschool education institutions in China.

Materials and methods. Among the research methods used, the following were decisive: analysis and generalization of scientific and methodical sources for the theoretical substantiation of the research problem, modeling, synthesis of the obtained data.

Results of the research. Having analyzed the experience of organizing the first institutions for children and the issue of the content of educational work with young children, theoretical and practical research in the field of preschool education, which contribute to the expansion and activation of primary education taking into account national conditions, was noted.

Problems in the organization of modern models of preschool institutions are considered through the prism of methodical provision of kindergartens. The types of preschools currently operating in China are identified: public, private, and institutions jointly funded by the government and enterprises. In parallel with the development of traditional forms of preschool education, attention is paid to new models: the organization of preschool groups on the basis of general education institutions and institutions of additional education, as well as systematic education of preschool children in family conditions.

The types of children's activities that reveal the specific content of preschool education in the People's Republic of China and contribute to the intellectual development of preschoolers have been identified. The issue of state support for the preschool education system of the People's Republic of China was raised, and the most important recent government documents regarding the successful functioning of the preschool education system were noted. The level of professional training of personnel for kindergartens in the People's Republic of China is analyzed. Forms of upgrading the qualifications of kindergarten teachers, which have become relevant recently, have been considered.

National features of the formation of the system of preschool music education in China are also considered as one of the conditions for the intellectual development of preschoolers in preschool education institutions.

Conclusions. The intellectual development of a child is important in the preschool period, when the foundations of the personality and thinking of an adult are laid, and it directly depends on the resources used for the intellectual development of the preschool period. In the process of formation of intellectual abilities, cognitive mental processes are improved, techniques and methods of mental activity are formed, logical-mathematical abilities of children begin to form.

An analysis of China's preschool education system showed that it is more focused on the intellectual development of each preschooler. Preschool music education is an integral part of the intellectual development of preschool children in China. The convergence of national traditions and modern music education is one of the main characteristics of modern preschool music education in China.

Key words: *development trends, preschool education in China, types of kindergartens, content of preschool education, training of specialists, professional development, state support for kindergartens, musical preschool education.*

REFERENCES

1. Han, Chunian. (2014). About the teaching of folk music and children's development. *Education and Teaching Forum*. 12, 272-273. [in Ukrainian].
2. Itszian, H. et al. (2020). Normative base of modern aesthetic education in China. *Means of educational and research work*. 55, 102-137. [in Ukrainian].
3. Kalichak, Yu. (2018). Peculiarities of the functioning of non-state preschool education institutions abroad. *Current issues of humanitarian sciences*. 138. [in Ukrainian].
4. Lonh, Kh. (2014). The use of folk music in a kindergarten - on the example of a kindergarten in Wuhan. 47 [in Ukrainian].
5. Mykulina, A. K. & Synychka, Ye. B. (2019). Development of preschoolers in the process of making origami products. [in Ukrainian].

6. Pidlypniak, I. Yu. (2017). Logical and mathematical development of preschool children: peculiarities of the educational process. *Scientific Bulletin of Uzhhorod University. Series «Pedagogy. Social work»*. 2(41), 194–198. [in Ukrainian].
7. Romanova, I. A. (2014). Comparative analysis of the use of intellectual games in the educational process. *Pedagogy, psychology and medical and biological problems of physical education and sports*. 3, 64-69. [in Ukrainian].
8. Sun, Ts. (2022). Formation of musical and creative abilities of preschool children in the People's Republic of China using the Suzuki method: *diss. - Kharkiv National Pedagogical University named after G. S. Skovoroda, 2022*. [in Ukrainian].
9. Khao, Ch. (2021). Musical development of preschoolers through the eyes of Chinese and Ukrainian teachers. *Means of educational and research work*. 56, 83-107. [in Ukrainian].
10. Tszintsiu, S. (2019). Interpretation of the results of the formation of musical and creative abilities of preschool children in the People's Republic of China using the Suzuki method. *Scientific notes of the department of pedagogy*. 1, 44. 251-259. [in Ukrainian].
11. Tsi, Y. (2013). Chinese folk music. Baoding: Hebei University Press, 401. [in Ukrainian].
12. Chzhan, Ts. (2015). Opens the door to wisdom and promotes comprehensive development: About the implementation of ethnic folk music in preschool music education. *Theater house*. 12. 204–205. [in Ukrainian].
13. Shelestova, L. V. (2017). Intellectual development of older preschoolers and first-graders: theory and practice. *Education and development of a gifted personality*. T. 6, 61. 21-26. [in Ukrainian].
14. Shparyk, O. (2019). Concepts of «educational development» and «educational reform» in the modern scientific discourse of Ukraine and China. *Ukrainian Pedagogical Journal*. 3, 38-49. [in Ukrainian].
15. Shutsziuan, B. (2019). Peculiarities of the development of preschool children in preschool education institutions in the People's Republic of China. [in Ukrainian].
16. Cheung, K. C. K. & Wong, R. K. S. (2021). Income Effects on the Intellectual Development of Children from Low-Income Families in Hong Kong: The Mediating Role of Parental Investment and Parental Stress. *Child and Adolescent Social Work Journal*. T. 38, 337-346.
17. Guo, D. et al. (2022). Development of information integration in the visual working memory of preschoolers. *Child development*. T. 93, 6.1793-1803.
18. Song, H. Q., Lau, P. W. C. & Wang, J. J. (2022). Investigation of the motor skills assessments of typically developing preschool children in China. *BMC pediatrics*. T. 22, 1. 1-17.
19. Wang, L. et al. (2020). Teacher qualifications and development outcomes of preschool children in rural China. *Early Childhood Research Quarterly*. T. 53. 355-369.
20. Xie, G. et al. (2020). Digital screen time and its effect on preschoolers behavior in China: results from a cross-sectional study. *Italian journal of pediatrics*. T. 46, 1. 1-7.

The article was received by the editors 28.04.2023

The article is recommended for printing 18.05.2023